

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อ สร้างความโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น

Public Participation with Government Agencies in Local Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects

ธนภัทร ปัจฉิมม¹, กันวิศา สุขพานิช², และ เต็มใจ มนต์ไธสง^{3*}

Thanapat Patchim¹, Kanvisa Sungpanich², and Temchai Montaisong^{3*}

¹⁻³มหาวิทยาลัยสวนดุสิต; Suan Dusit University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : montaisong14@hotmail.com

DOI : 10.65205/jlgisrru.2026.e296589

Received : December 17, 2025; Revised : June 15, 2026; Accepted : June 26, 2026

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มุ่งพัฒนากลไกการสร้างความโปร่งใสในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การวิจัยแบ่งเป็น 2 โครงการย่อย ได้แก่ การกำหนดมาตรการและตัวชี้วัดการบริหารความเสี่ยง และการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 32 คน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสำคัญคือการเอื้อประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้างถนนไม่ได้มาตรฐาน และการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่ไม่เพียงพอ จึงเสนอการประยุกต์ใช้กรอบมาตรฐาน ISO 37001 ภายใต้อายุ 12 มาตรการ 13 ตัวชี้วัด ตามวงจร PDCA ควบคู่กับแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแส ร้องเรียน ติดตามสถานะ เสนอความคิดเห็น และตรวจสอบโครงการได้อย่างเป็นระบบ

ผลกระทบเชิงนโยบาย ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเชิงนโยบายในการยกระดับการป้องกันการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบูรณาการมาตรการเชิงโครงสร้างตามมาตรฐาน ISO 37001 เข้ากับนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจของประชาชน อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้หน่วยงานท้องถิ่นมีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง ตรวจสอบโครงการ และเปิดเผยข้อมูลสาธารณะได้อย่างรอบด้าน อันนำไปสู่การลดปัญหาการทุจริต และยกระดับคุณภาพการพัฒนาท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน, การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น, การดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมและโยธา

Citation : Patchim, T., Sungpanich, K., & Montaisong, T. (2026). Public Participation with Government Agencies in Local

Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects. *Journal of Local Governance and Innovation*, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

Abstract

The purpose of this study is development of transparent mechanisms in local development planning, especially local highway construction projects. This research emphasizes public participation together with government agencies to reduce the risk of corruption in the procurement process. The research is divided into two sub-projects, which are defining risk management measures and indicators, and developing a digital platform of participation. This was a qualitative research and in-depth interviews were employed with 32 key informants from four local administrative organizations.

The research found that the major issues were favoritism in procurement, non-standard of road construction, and insufficient disclosure of information to public. This study propose applying the ISO 37001 framework under 12 measures and 13 indicators according to the PDCA cycle, along with a digital platform of participation. Then, the citizens can systematical report, file complaints, offer feedback, track and monitor the projects.

The impact of policy found that findings can be used as a guideline to enhance anti-corruption efforts in local administrative organizations. This involves integrating structural measures based on ISO 37001 standards with digital innovations to increase transparency, credibility, and public trust. It also supports local authorities in providing tools for risk management, project monitoring, and comprehensive public disclosure of information. This leads to a reduction in corruption and an improvement in the quality of local development to sustainably meet the needs of the people.

Keywords : Public Participation, Local Development Planning, Industry and Public works.

บทนำ (Introduction)

การบริหารท้องถิ่นเป็นกลไกการปกครองที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด มีหน้าที่หลักในการจัดบริการสาธารณะและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมาจากทั้งเงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ และรายได้จากภาษีท้องถิ่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคล่องตัวในการกำหนดทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่พบคือ แผนพัฒนาท้องถิ่นอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง นำไปสู่การทุจริตเชิงนโยบายและปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่โปร่งใส แม้ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ผลักดันนโยบายการกระจายอำนาจ โดยมุ่งถ่ายโอนภารกิจงบประมาณ และบุคลากรไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและตอบสนองต่อปัญหาในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการยกระดับธรรมาภิบาลที่เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และความน่าเชื่อถือ

Citation : ธนภัทร ปิจฉิมม, กันวิศา สุขพานิช, และ เต็มใจ มนต์ไธสงค์. (2569). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

แต่สถานการณ์จริงยังสะท้อนให้เห็นปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. ในปี พ.ศ. 2564-2565 ที่พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกกล่าวหามากที่สุด จำนวน 655 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 24.66 ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น เช่น ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง และถนนลูกรังที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้ชำรุดทรุดโทรมเร็วกว่าที่ควรจะเป็น (สำนักงาน ป.ป.ช., 2565)

ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ ทั้งในด้านการสูญเสียงบประมาณแผ่นดิน การลดทอนคุณภาพโครงสร้างพื้นฐาน และการบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารท้องถิ่น (บวร ขมุณศรี และยุทธนา ประณีต, 2564) ดังนั้น การแก้ไขปัญหาการทุจริตในงานก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ โดยเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง และหน่วยงานรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน การกำหนดโครงการ และการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ควบคู่กับการสร้างกลไกตรวจสอบที่เข้มแข็ง เพิ่มความโปร่งใส และลดช่องว่างในการแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มการเมืองในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากงานศึกษาที่ผ่านมา พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักมุ่งอธิบายสาเหตุ รูปแบบ ปัจจัยเสี่ยง หรือผลกระทบของการทุจริตในเชิงกว้าง ขณะที่งานศึกษาด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นมักให้ความสำคัญกับปัญหาหลังการดำเนินโครงการ เช่น คุณภาพงานก่อสร้าง การตรวจรับงาน หรือความเสียหายจากการใช้งบประมาณ แต่ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนา “กลไกเชิงระบบ” ที่สามารถป้องกันความเสี่ยงตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การคัดเลือกโครงการ การกำหนดงบประมาณ ไปจนถึงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการติดตามตรวจสอบโดยประชาชน นอกจากนี้ งานวิจัยเดิมยังขาดการบูรณาการระหว่างมาตรฐานสากลด้านการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 กับกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านเครื่องมือดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การป้องกันการทุจริตในระดับท้องถิ่นยังคงเน้นมาตรการทางกฎหมายหรือการตรวจสอบภายหลัง มากกว่าการออกแบบระบบบริหารความเสี่ยงเชิงป้องกันที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น

งานวิจัยนี้ จึงเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการ โดยเสนอแนวทางการพัฒนากลไกการสร้างความปลอดภัยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นผ่านการบูรณาการ 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านการต่อต้านการทุจริตตามกรอบมาตรฐาน ISO 37001 การกำหนดมาตรการและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับวงจรการบริหารงานท้องถิ่น และการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป บทความวิจัยนี้ มิได้มุ่งเพียงการอธิบายปัญหาการทุจริตหรือเสนอแนวทางเชิงนโยบายในภาพรวมเท่านั้น แต่เน้นการพัฒนา “เครื่องมือเชิงระบบ” ที่สามารถเชื่อมโยงการป้องกันการทุจริตเข้ากับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจสอบภาคประชาชน

อย่างเป็นรูปธรรม อันจะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ด้านธรรมาภิบาลท้องถิ่น การต่อต้านการทุจริตเชิงโครงสร้าง และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการพัฒนาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อสร้างมาตรการและตัวชี้วัดการบริหารความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น
2. เพื่อการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มด้านอุตสาหกรรมและโยธาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
3. เพื่อเสนอแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติม กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐและภาคประชาชน ในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้โปร่งใสและตรวจสอบได้

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

การพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันมิได้เป็นเพียงกระบวนการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น หากแต่เป็นกระบวนการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสะท้อนปัญหา กำหนดทิศทาง ตัดสินใจ และตรวจสอบการใช้ทรัพยากรสาธารณะ ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการตรวจสอบได้จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชน และเป็นรากฐานของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเดิมเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่มักอธิบายความสำคัญของการมีส่วนร่วมในเชิงหลักการ หรือเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในภาพกว้าง แต่ยังขาดการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ว่า การมีส่วนร่วมดังกล่าวเกิดขึ้นจริงในระดับใด เป็นการมีส่วนร่วมเชิงสาระหรือเป็นเพียงกระบวนการเชิงพิธีกรรม นอกจากนี้ การศึกษาจำนวนมากยังมุ่งพิจารณาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในฐานะกระบวนการทางปกครองตามระเบียบ มากกว่าการวิเคราะห์ว่าแผนดังกล่าวอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง หรือเปิดช่องให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรมและไม่โปร่งใสได้อย่างไร

ขณะเดียวกัน งานวิจัยที่กล่าวถึงธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักให้ความสำคัญกับกรอบแนวคิดเชิงนโยบาย เช่น หลักความคุ้มค่า ความรับผิดชอบ และการตรวจสอบได้ แต่ยังมีข้อจำกัดในการแปลงหลักการเหล่านี้ไปสู่กลไกปฏิบัติที่สามารถใช้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลได้จริง โดยเฉพาะในบริบทของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรสาธารณะ นอกจากนี้ แม้งานวิจัยบางส่วนเริ่มกล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารท้องถิ่น แต่ส่วนใหญ่ยังเน้นมิติการให้บริการหรือการสื่อสารข้อมูล มากกว่าการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นเครื่องมือสร้างความโปร่งใสเปิดเผยข้อมูล และเชื่อมโยงประชาชนเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ช่องว่างสำคัญขององค์ความรู้เดิมอยู่ที่การขาดกรอบวิเคราะห์ที่บูรณาการระหว่างความร่วมมือของประชาชน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หลักธรรมาภิบาล และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในฐานะกลไกป้องกันความเสี่ยงเชิงระบบ

Citation : ธนภัทร ปิจฉิมม, กันวิศา สุขพานิช, และ เต็มใจ มนต์โสงค์. (2569). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

งานวิจัยนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยเสนอกรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงการมีส่วนร่วมเชิงสาระของประชาชนเข้ากับกระบวนการวางแผน การเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อยกระดับการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพไม่อาจพึ่งพาเพียงโครงสร้างการบริหารหรือระเบียบราชการเท่านั้น แต่ต้องอาศัยกลไกที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทอย่างมีความหมาย ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อเปิดเผยข้อมูลและลดช่องว่างของการทุจริต งานวิจัยนี้จึงแตกต่างจากงานเดิมตรงที่มิได้มุ่งอธิบายการมีส่วนร่วมหรือธรรมาภิบาลในเชิงนามธรรม หากแต่มุ่งสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อพัฒนารอบการบริหารท้องถิ่นที่เชื่อมโยง “ความร่วมมือ–ความโปร่งใส–การตรวจสอบ–เทคโนโลยีดิจิทัล” ให้เป็นกลไกเชิงปฏิบัติสำหรับการพัฒนาท้องถิ่น งานวิจัยนี้จึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีหลัก 4 ประการ มาประยุกต์ใช้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Participation) เป็นกระบวนการสำคัญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในขั้นตอนต่าง ๆ ของการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ข้อมูล การเสนอปัญหาและความต้องการ การร่วมวางแผน การตัดสินใจ ตลอดจนการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมดังกล่าว ถือเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐ ทำให้เกิดความโปร่งใส และสามารถลดโอกาสการทุจริตทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง Cohen และ Uphoff (1981) กล่าวว่า ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้หลายระดับ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ซึ่งรูปแบบเหล่านี้กลายเป็นฐานคิดสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อยกระดับการตรวจสอบการดำเนินงานในท้องถิ่นให้มีความโปร่งใสและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง สำหรับเงื่อนไขการมีส่วนร่วมนั้น วุฒิชัย อินทรหอม (2564) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ประชาชนต้องมีอิสระในการเข้าร่วม (freedom to participate) 2) ต้องสามารถเข้าร่วมได้ (ability to participate) และ 3) ต้องมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วม (willingness to participate) หากขาดเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง การมีส่วนร่วมจะไม่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมต้องไม่สร้างภาระด้านเวลาและค่าใช้จ่ายเกินควรให้แก่หน่วยงาน และไม่กระทบต่อสถานภาพทางสังคมหรือหน้าที่ของผู้เข้าร่วม การมีส่วนร่วมจึงถือเป็นกระบวนการที่ยึดหลักความเสมอภาคและเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม

ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้ทั้งจากฝ่ายประชาชนและฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ชุมชนทุกหมู่บ้านจัดทำแผนชุมชน โดยการให้คำแนะนำ สนับสนุนข้อมูลและวิชาการ รวมถึงการเปิดเวทีประชาคมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี (สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า 2556) ทั้งนี้ กระบวนการจัดทำแผน

Citation : Patchim, T., Sungpanich, K., & Montaisong, T. (2026). Public Participation with Government Agencies in Local

Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects. *Journal of Local Governance and Innovation*, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมเพื่อระดมปัญหาและความต้องการ การรวบรวมข้อมูล การร่างและพิจารณาแผน ไปจนถึงการอนุมัติและประกาศใช้ ไม่ว่าจะเป็นในระดับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผน 3 ปี อย่างไรก็ดี แม้การมีส่วนร่วมจะเป็นหลักการสำคัญ แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า หลายโครงการของภาครัฐ ไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาหลักเกิดจากการที่ประชาชนขาดการตระหนักรู้ ขาดจิตสำนึก และไม่รู้สิกรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งอาจมีรากเหง้ามาจากกระบวนราชการแบบเดิม ที่มองประชาชนเป็นเพียงผู้รับผลประโยชน์ และใช้เพียงอำนาจหรือกฎหมายในการแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดความห่างเหินระหว่างรัฐกับประชาชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนไม่เพียงเป็นกลไกเสริมสร้างความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการบริหารท้องถิ่น แต่ยังเป็นรากฐานของการพัฒนาที่แท้จริง หากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและประชาชนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเสมอภาคและเต็มใจ ก็จะนำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง โปร่งใส และยั่งยืน

2) แนวคิด Anti-corruption governance

Anti-corruption Governance หรือ “ธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต” หมายถึง แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐหรือองค์การที่มุ่งป้องกัน ควบคุม และลดความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบ โดยไม่จำกัดอยู่เพียงการตรวจสอบหรือเอาผิดภายหลัง แต่ให้ความสำคัญกับการออกแบบโครงสร้าง กลไก กฎเกณฑ์ วัฒนธรรมองค์การ และกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้การใช้อำนาจรัฐ การบริหารงบประมาณ และการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และรับผิดชอบต่อสังคม แนวคิดนี้ตั้งอยู่บนฐานคิดว่า การทุจริตมิใช่เพียงพฤติกรรมของบุคคล แต่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกิดจากช่องว่างของระบบบริหาร เช่น อำนาจดุลพินิจที่มากเกินไป การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เพียงพอ กลไกตรวจสอบที่อ่อนแอ ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จำกัด ดังนั้น การต่อต้านการทุจริตจึงต้องดำเนินการผ่านระบบธรรมาภิบาลที่ครอบคลุมทั้งด้านกฎหมาย การบริหาร จริยธรรม ความโปร่งใส และการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน

องค์ประกอบสำคัญของ **Anti-corruption Governance** ได้แก่ ความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบของผู้ใช้อำนาจรัฐ การตรวจสอบได้ทั้งภายในและภายนอกองค์การ การมีส่วนร่วมของประชาชน หลักนิติธรรมและจริยธรรมสาธารณะ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการสำคัญ เช่น การจัดทำแผน การอนุมัติงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจรับงาน และการให้บริการประชาชน กล่าวในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ผ่านการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำฐานข้อมูลโครงการ การกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง การใช้ระบบดิจิทัลติดตามการดำเนินงาน การเปิดช่องทางร้องเรียน และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบโครงการสาธารณะ โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นซึ่งมีความเสี่ยงต่อการทุจริตในหลายขั้นตอน กล่าวโดยสรุป **Anti-corruption Governance** คือการยกระดับการต่อต้านการทุจริตจากการ “ตรวจจับภายหลัง” ไปสู่การ “ป้องกันเชิงระบบ” โดยบูรณาการหลักธรรมาภิบาล การบริหารความเสี่ยง

Citation : ธนภัทร ปิจฉิมม, กันวิศา สุขพานิช, และ เต็มใจ มนต์โสงค์. (2569). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างระบบบริหารที่ลดช่องว่างการทุจริต เพิ่มความน่าเชื่อถือของรัฐ และทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

3) แนวคิดการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม

ในปัจจุบันนี้ ดิจิทัลแพลตฟอร์มถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูลในยุคที่สังคมและหน่วยงานต่าง ๆ ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเพื่อความถูกต้อง โปร่งใส และเชื่อถือได้ ข้อมูลที่ถูกจัดเก็บและเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ไม่เพียงแต่จะช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ แต่ยังส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจและวางแผนเชิงนโยบายได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ แพลตฟอร์มดิจิทัลมีทั้งแบบขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพสูง แต่ราคาสูงตามไปด้วย และแบบขนาดเล็กที่แม้จะราคาถูกและพัฒนาได้ง่าย แต่ก็มีข้อจำกัดในการเชื่อมโยงข้อมูล (ล้นทม จอนจบทรวง และณธกร ธรรมบุญวิศ 2562) อย่างไรก็ตาม จุดร่วมที่สำคัญคือ การสร้างกรอบกำกับดูแลข้อมูลที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความมั่นคงและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา หนึ่งในตัวอย่างของการพัฒนานวัตกรรมด้านนี้ คือโครงการ ACM Line LIFF ที่ถูกพัฒนาขึ้นจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและป้องกันการทุจริต แพลตฟอร์มนี้ถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของแอปพลิเคชัน Line ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ประชาชนคุ้นเคยอยู่แล้ว จึงสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่ายยิ่งขึ้น ฟังก์ชันหลักของแพลตฟอร์มครอบคลุมทั้งการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริตที่สามารถแนบหลักฐานและเลือกเปิดเผยหรือปิดบังตัวตนได้ การติดตามสถานะใบขออนุญาตก่อสร้างที่ทำให้ประชาชนเห็นความคืบหน้าอย่างเป็นขั้นตอน และการเรียนรู้ความรู้ด้านธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ซึ่งการพัฒนาแพลตฟอร์มดังกล่าวมีความสำคัญหลายด้าน ไม่เพียงช่วยสร้างความโปร่งใสในการทำงานของรัฐ แต่ยังเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบและเสนอแนะ ซึ่งถือเป็นแกนหลักของการปกครองที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ขณะเดียวกัน ก็เป็นการบ่มเพาะวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้นในระดับชุมชนและสังคม โดยประชาชนไม่ได้ทำหน้าที่เพียงผู้รับบริการจากรัฐเท่านั้น แต่ยังสามารถมีบทบาทเป็นผู้ตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบาย

อีกทั้งคณะผู้วิจัยยังมีแนวคิดในการพัฒนาต่อยอดแพลตฟอร์ม ACM Line LIFF ให้มีรายละเอียดการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อให้เครือข่ายภาคประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้จริงและครอบคลุมมิติการทำงานที่หลากหลายมากขึ้น การต่อยอดนี้จึงไม่เพียงเป็นการขยายขอบเขตของนวัตกรรม แต่เป็นการสร้าง “ระบบนิเวศธรรมาภิบาล” ที่มีรากฐานจากเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมของสังคม ดังนั้น ดิจิทัลแพลตฟอร์มเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพสูงในการเสริมสร้างความโปร่งใสและยกระดับธรรมาภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งแพลตฟอร์ม ACM Line LIFF เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่า การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับหลักธรรมาภิบาล สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงในทางบวก ทั้งต่อการทำงานของหน่วยงานรัฐ

Citation : Patchim, T., Sunpanich, K., & Montaisong, T. (2026). Public Participation with Government Agencies in Local

Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects. *Journal of Local Governance and Innovation*, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

และต่อทัศนคติของประชาชน การพัฒนาต่อยอดในอนาคตจึงเป็นแนวทางที่ควรผลักดันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ดิจิทัลแพลตฟอร์มกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างสังคมที่โปร่งใสและยั่งยืน

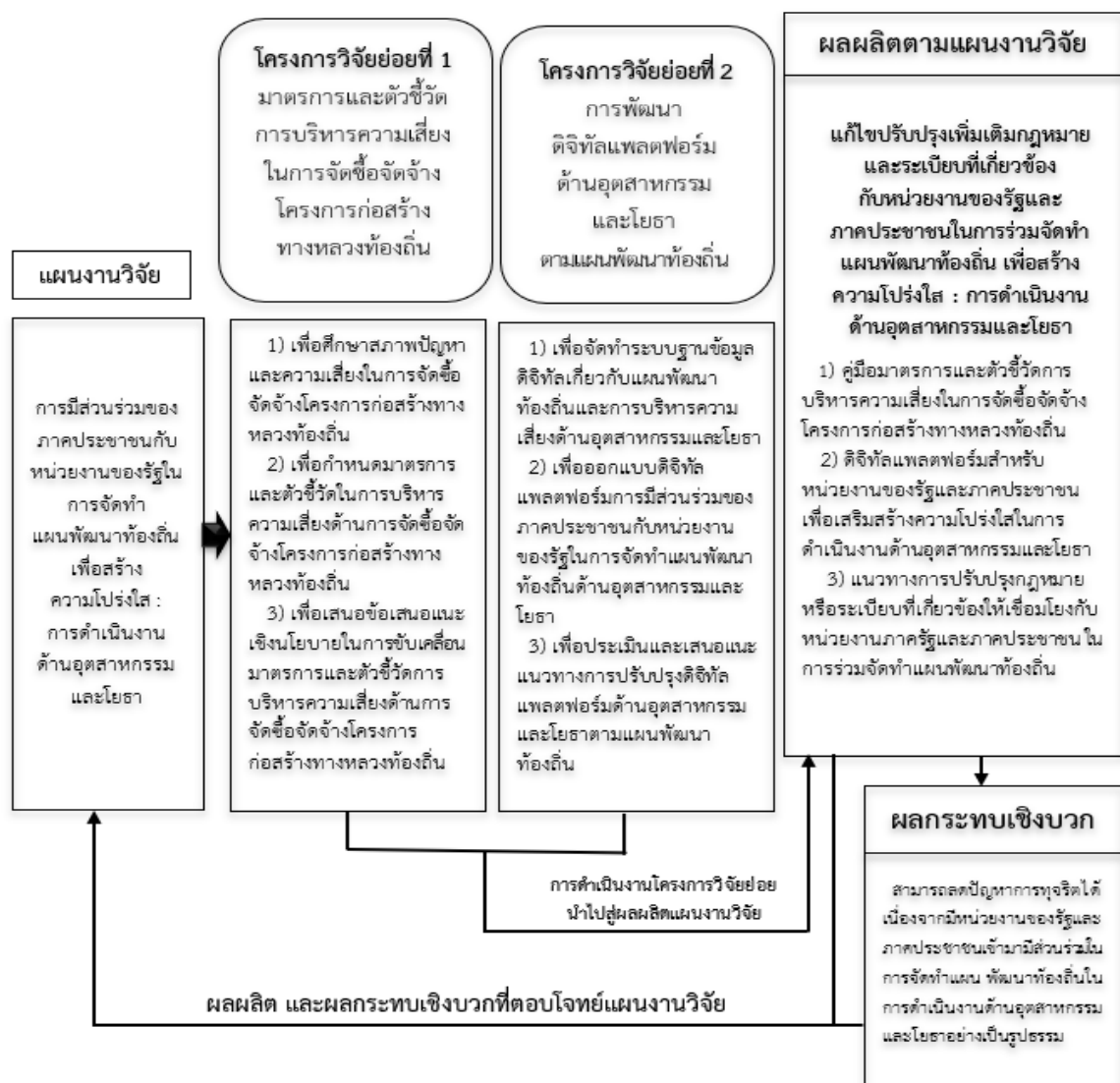
สำหรับในงานวิจัยต่างประเทศ โดยเฉพาะ Anti-corruption Governance เป็นกรอบการบริหารที่เน้นการลดช่องว่างของระบบราชการซึ่งเอื้อต่อการทุจริต เช่น อำนาจดุลพินิจที่มากเกินไป การขาดข้อมูลสาธารณะ ระบบตรวจสอบที่อ่อนแอ และความไม่ชัดเจนของความรับผิดชอบ งานของ World Bank ชี้ว่าการยกระดับประสิทธิภาพและความโปร่งใสของภาครัฐเป็นหัวใจสำคัญของการต่อสู้กับการทุจริต โดยต้องใช้ทั้งมาตรการด้านสถาบัน ระบบควบคุมภายใน การเปิดเผยข้อมูล และกลไกความรับผิดชอบร่วมกัน ในทำนองเดียวกัน แนวทางของ Open Government Partnership เสนอว่า การต่อต้านการทุจริตควรเป็นยุทธศาสตร์แบบองค์รวมที่ประกอบด้วยความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริตของภาครัฐ การเปิดเผยข้อมูล และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ไม่ใช่การใช้กลไกกฎหมายเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ กรอบ ISO 37001 Anti-bribery Management System ได้รับการกล่าวถึงในฐานะเครื่องมือบริหารความเสี่ยงการติดสินบนที่ช่วยให้องค์กรสร้างวัฒนธรรมความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเป็นระบบ

ในขณะทำงานวิจัยด้าน Digital Participation หรือ E-participation ชี้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถเพิ่มบทบาทของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล แสดงความคิดเห็น แจ้งเบาะแส ติดตามโครงการ และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐได้มากขึ้น งานของ Zheng พบว่า ประเทศที่มีระดับ e-participation สูงมีแนวโน้มเผชิญการทุจริตในระดับต่ำกว่า ซึ่งสะท้อนว่าการมีส่วนร่วมผ่านระบบดิจิทัลสามารถเป็นกลไกหนึ่งในการควบคุมการทุจริตได้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยเกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัลและการต่อต้านการทุจริต พบว่า การใช้ระบบดิจิทัลช่วยลดการติดต่อโดยตรงระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน ลดโอกาสในการเรียกรับผลประโยชน์ และเพิ่มความโปร่งใสในการให้บริการสาธารณะ โดยเฉพาะในกระบวนการที่มีความเสี่ยง เช่น การอนุมัติ การจัดซื้อจัดจ้าง และการให้บริการประชาชน นอกจากนี้ งานของ Basel Institute on Governance ยังเสนอว่า e-government tools สามารถช่วยลดความเสี่ยงจากการเรียกรับสินบนในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐ และควรถูกบูรณาการเข้าไปในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต นอกจากนี้ข้อพิจารณาในประเด็น Open Government ในงานวิจัยต่างประเทศเน้น 3 มิติหลัก ได้แก่ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบตรวจสอบได้ โดย Open Government Partnership อธิบายว่า รัฐบาลเปิดเป็นกระบวนการที่ทำให้รัฐบาลและประชาชนทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสังคมที่เปิดกว้าง โปร่งใส และรับผิดชอบมากขึ้น ขณะที่ OECD อธิบายว่า open government เชื่อมโยงกับการต่อต้านการทุจริต รัฐบาลดิจิทัล การบริการสาธารณะ และการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยบางส่วนตั้งข้อสังเกตเชิงวิพากษ์ว่า การเปิดเผยข้อมูลเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากประชาชนไม่สามารถเข้าถึง เข้าใจ หรือนำข้อมูลไปใช้ตรวจสอบได้จริง งานของ Tavares ระบุว่า open government อาจเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบได้ แต่ผลต่อความไว้วางใจของประชาชนยังมีลักษณะผสมผสาน ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการ

เปิดเผยข้อมูลและระดับการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ดังนั้น Open Government จึงต้องไม่หยุดอยู่ที่ “การเผยแพร่ข้อมูล” แต่ต้องพัฒนาไปสู่ “การใช้ข้อมูลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกัน”

เมื่อพิจารณาร่วมกัน งานวิจัยต่างประเทศชี้ว่า Anti-corruption Governance เป็นกรอบเป้าหมายในการลดการทุจริตเชิงระบบ ขณะที่ Open Government เป็นหลักการบริหารที่เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบรัฐได้ ส่วน Digital Participation เป็นเครื่องมือที่ทำให้การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบเกิดขึ้นได้จริงผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

Citation : Patchim, T., Sungpanich, K., & Montaisong, T. (2026). Public Participation with Government Agencies in Local

Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects. *Journal of Local Governance and Innovation*, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนามาตรการ ตัวชี้วัดการบริหารความเสี่ยง และดิจิทัลแพลตฟอร์มด้านอุตสาหกรรมและโยธาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยวิเคราะห์กระบวนการตั้งแต่การจัดทำแผน การกำหนดโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงาน และการตรวจรับงาน เพื่อค้นหาจุดเสี่ยงที่อาจนำไปสู่ความไม่โปร่งใสหรือการทุจริตเชิงระบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า ประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร กฎหมายระเบียบ แนวปฏิบัติ แผนพัฒนาท้องถิ่น เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา จากนั้นนำข้อมูลจากแต่ละแหล่งมาเปรียบเทียบ ตรวจสอบความสอดคล้อง และยืนยันประเด็นสำคัญกับผู้ให้ข้อมูลบางส่วน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนจากการตีความและเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

ข้อมูลที่ได้ถูกวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดหมวดหมู่ตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและมิติความเสี่ยงด้านความโปร่งใส เช่น การกำหนดโครงการ การจัดทำราคากลาง การคัดเลือกผู้รับจ้าง การควบคุมและตรวจรับงาน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการวิเคราะห์นำไปสู่การสังเคราะห์มาตรการ ตัวชี้วัด และกลไกดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสและการตรวจสอบโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีรายละเอียดของกระบวนการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- (1) เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- (2) เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
- (3) เทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี
- (4) เทศบาลนครนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำหรับเหตุผลในการเลือกพื้นที่วิจัยทั้ง 4 แห่งเพื่อให้มีครอบคลุมความหลากหลายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านขนาดเมือง ภูมิภาค โครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และระดับความซับซ้อนของการบริหารงานท้องถิ่น ได้แก่ เมืองศูนย์กลางภาคเหนือ เมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมืองขนาดกลางในภาคตะวันตก และเมืองสำคัญของภาคใต้ การเลือกพื้นที่ดังกล่าวช่วยให้การวิจัยสามารถวิเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนกับหน่วยงานรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในประเด็นการเปิดเผยข้อมูล การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงระบบสำหรับเสริมสร้างความโปร่งใสและลดความเสี่ยงการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

Citation : ธนภัทร ปิจฉิมม, กันวิศา สุขพานิช, และ เต็มใจ มนต์โอสถ. (2569). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสาร กฎหมาย ระเบียบ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและแนวทางป้องกันการทุจริต

ระยะที่ 2 วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยจัดอบรมและรับฟังข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระยะที่ 3 ออกแบบ Digital Platform เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเฝ้าระวังการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระยะที่ 4 ทดสอบ Digital Platform กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ และภาคประชาชน

ระยะที่ 5 ปรับปรุงและเผยแพร่ Digital Platform เพื่อการนำไปใช้จริงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3) เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งทาง Online และ Face to Face ทางโทรศัพท์ โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ คือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการลดความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างโครงการทางหลวงท้องถิ่น และการส่งเสริมประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและการโยธา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยดำเนินการถอดเทป ตรวจสอบความถูกต้อง จัดหมวดหมู่และจัดทำดัชนีข้อมูลวิเคราะห์รูปแบบและความหมายของปรากฏการณ์ เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์ข้อค้นพบและเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ศึกษา ทั้งนี้ เพื่อพัฒนามาตรการและตัวชี้วัดด้านการบริหารความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษา พบว่า การจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นยังคงเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างหลายประการ ได้แก่ การกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้เสนอราคาที่ยากเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการบางกลุ่ม การขาดความโปร่งใสในขั้นตอนการตรวจรับงาน การไม่เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างเป็นระบบ และการจำกัดบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของโครงการ ความคุ้มค่าของงบประมาณแผ่นดิน และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังสะท้อนถึงความล้มเหลวของกลไกการกำกับดูแลที่ยังไม่สามารถสร้างสมดุลระหว่างอำนาจรัฐกับสิทธิในการตรวจสอบของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว งานวิจัยได้

Citation : Patchim, T., Sunpanich, K., & Montaisong, T. (2026). Public Participation with Government Agencies in Local

Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects. *Journal of Local Governance and Innovation*, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

นำกรอบมาตรฐาน ISO 37001 ว่าด้วยระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนมาประยุกต์ใช้ โดยพัฒนาเป็น **12 มาตรการ และ 13 ตัวชี้วัด** สำหรับบริหารความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น ครอบคลุมวงจรการบริหารงานตามหลัก **Plan-Do-Check-Act (PDCA)** ตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทองค์กร ภาวะผู้นำ การวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การฝึกอบรม การจัดทำ TOR การป้องกันการสมยอมราคา การเปิดเผยข้อมูลสัญญา การมีส่วนร่วมในการควบคุมงาน การรายงานการเบิกจ่าย การตรวจรับงานโดยผู้เชี่ยวชาญจากภาคประชาชน การตรวจสอบโดยหน่วยงานภายนอก ตลอดจนการประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กรอบมาตรการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อยกระดับระบบจัดซื้อจัดจ้างจากการควบคุมภายในโดยหน่วยงานรัฐเพียงฝ่ายเดียว ไปสู่ระบบกำกับดูแลที่เปิดให้สังคมมีส่วนร่วมตรวจสอบอย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แนวทางดังกล่าวสามารถเสริมสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความน่าเชื่อถือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะเมื่อการบริหารความเสี่ยงถูกเชื่อมโยงกับกระบวนการเปิดเผยข้อมูลและการตรวจสอบจากภาคประชาชน นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์เชิงลึกยังพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการทุจริตและความไม่โปร่งใสในโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น คือ ช่องว่างของข้อมูลข่าวสารและการขาดพื้นที่สาธารณะสำหรับการตรวจสอบของประชาชน งานวิจัยจึงได้พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มภายใต้ชื่อแอปพลิเคชัน **“มีส่วนร่วม”** เพื่อเป็นกลไกกลางในการบูรณาการข้อมูลด้านอุตสาหกรรมและโยธาเข้ากับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แพลตฟอร์มดังกล่าวออกแบบให้สามารถแสดงข้อมูลโครงการ สถานะการดำเนินงาน งบประมาณ การเบิกจ่าย และผลการตรวจรับงานผ่านระบบ Website View แบบเรียลไทม์ พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ติดตาม ตรวจสอบ และแจ้งเบาะแสการทุจริตได้โดยตรง

ผลการวิจัยสะท้อนว่า แพลตฟอร์ม **“มีส่วนร่วม”** มิได้เป็นเพียงเครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่เป็นกลไกเชิงสถาบันที่ช่วยปรับเปลี่ยนบทบาทของประชาชนจากผู้รับบริการเชิงรับไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะในมิติด้านอุตสาหกรรมและโยธาซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงสร้างพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาแพลตฟอร์มดังกล่าวจึงเป็นนวัตกรรมเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงหลักธรรมาภิบาล เทคโนโลยีดิจิทัล และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

ในด้านข้อเสนอเชิงกฎหมายและสถาบัน ผลการวิจัยพบว่า กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องยังมีข้อจำกัดในการรองรับบทบาทของภาคประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างอย่างเป็นทางการ งานวิจัยจึงเสนอให้ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบใน 3 มิติสำคัญ ได้แก่ (1) กำหนดให้มีระบบตรวจสอบจากภายนอกโดยหน่วยงานอิสระหรือภาคประชาชนในทุกขั้นตอนของโครงการ (2) บัญญัติให้มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการอย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และ (3) เพิ่มความเข้มงวดของบทลงโทษทางกฎหมายต่อการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เกิดผลเชิงยับยั้งอย่างแท้จริง

โดยสรุป งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การบูรณาการกรอบ ISO 37001 เข้ากับระบบกฎหมาย นโยบาย สาธารณะ และแพลตฟอร์มดิจิทัล สามารถยกระดับการป้องกันการทุจริตจากการควบคุมเชิงเทคนิคไปสู่การกำกับเชิงโครงสร้างที่เชื่อมโยงกลไกรัฐ กลไกตลาด และกลไกสังคมเข้าด้วยกัน เมื่อกลไกภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานควบคู่กับการตรวจสอบของภาคประชาชนผ่านแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” ย่อมก่อให้เกิดระบบการพัฒนาท้องถิ่นที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบ และสนับสนุนความยั่งยืนของการพัฒนาในระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า งานวิจัยนี้ก่อให้เกิดผลผลิตที่เป็นรูปธรรม 2 ประการสำคัญ ได้แก่ (1) คู่มือแนวทางปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพัฒนาจากการประยุกต์ใช้กรอบมาตรฐาน ISO 37001 ว่าด้วยระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน และ (2) ดิจิทัลแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นกลไกสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและภาคประชาชนสามารถเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการติดตาม ตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ ผลผลิตทั้งสองประการสะท้อนให้เห็นว่า การป้องกันการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการได้ด้วยมาตรการทางกฎหมายหรือการตรวจสอบภายหลังเพียงอย่างเดียว หากแต่จำเป็นต้องมี “เครื่องมือเชิงระบบ” ที่สามารถใช้ควบคุมความเสี่ยงตั้งแต่ระยะต้นน้ำของกระบวนการพัฒนา โดยเฉพาะในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดโครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงาน และการตรวจรับงาน คู่มือมาตรการและตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ ภาคประชาชน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการระบุ ประเมิน ควบคุม และติดตามความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเป็นขั้นตอนในเชิงผลลัพธ์ งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การนำมาตรฐาน ISO 37001 มาประยุกต์ใช้กับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถยกระดับการบริหารความเสี่ยงจากการควบคุมเชิงเอกสารไปสู่การกำกับดูแลเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะการกำหนดมาตรการและตัวชี้วัดที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างจริง ตั้งแต่การกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา การจัดทำ TOR การป้องกันการสมยอมราคา การเปิดเผยข้อมูลสัญญา การควบคุมงาน การตรวจรับงาน และการประเมินผลหลังดำเนินโครงการ แนวทางดังกล่าวช่วยให้การบริหารจัดการโครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นมีความโปร่งใส ตรวจสอบย้อนกลับได้ และลดโอกาสในการใช้อำนาจดุลพินิจโดยปราศจากการกำกับดูแล ขณะเดียวกัน ดิจิทัลแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” ถือเป็นนวัตกรรมเชิงกลไกที่ช่วยขยายบทบาทของประชาชนจากการเป็นเพียงผู้รับบริการไปสู่การเป็นผู้ร่วมตรวจสอบและร่วมกำกับทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น แพลตฟอร์มดังกล่าวทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางในการเปิดเผยข้อมูลโครงการ งบประมาณ สถานะการดำเนินงาน การเบิกจ่าย และผลการตรวจรับงาน รวมทั้งเปิด

Citation : Patchim, T., Sunpanich, K., & Montaisong, T. (2026). Public Participation with Government Agencies in Local

Development Planning for Enhancing Transparency: Local Highway Construction Projects. *Journal of Local Governance and Innovation*, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e296589>

ช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น แจ้งปัญหา แจ้งเบาะแส และติดตามความก้าวหน้าได้โดยตรง จึงช่วยลดช่องว่างด้านข้อมูลระหว่างรัฐกับประชาชน และทำให้การมีส่วนร่วมมิได้เป็นเพียงกิจกรรมตามขั้นตอนทางปกครอง แต่เป็นกระบวนการตรวจสอบสาธารณะที่เกิดขึ้นได้จริง

เมื่อพิจารณาในมิติของ Output–Outcome–Impact ผลผลิตจากโครงการวิจัยย่อยทั้งสองโครงการสามารถอธิบายได้อย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ผลผลิต (Output) คือ คู่มือมาตรการและตัวชี้วัดการบริหารความเสี่ยง และแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในระดับพื้นที่ ผลลัพธ์ (Outcome) คือ การเสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมและโยธา การเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบโครงการ และการทำให้ประชาชนมีช่องทางในการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม ส่วน ผลกระทบ (Impact) คือ การลดความเสี่ยงการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารภาครัฐ และการสนับสนุนเป้าหมายเชิงนโยบายด้านการสร้างสังคมคุณธรรม ธรรมาภิบาล และการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในระยะยาว

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและโยธา สามารถยกระดับจากการมีส่วนร่วมเชิงพิธีกรรมไปสู่การเป็นกลไกเชิงโครงสร้างในการป้องกันการทุจริตได้ โดยเฉพาะเมื่อประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลโครงการอย่างครบถ้วนตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน มีโอกาสแสดงความคิดเห็นต่อทิศทางของโครงการ และสามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมดังกล่าวช่วยช่วยให้แผนพัฒนาท้องถิ่นสะท้อนความต้องการของพื้นที่ ลดความไม่สมมาตรของข้อมูลระหว่างรัฐกับประชาชน และลดโอกาสของการใช้ทรัพยากรสาธารณะเพื่อประโยชน์เฉพาะกลุ่ม นอกจากนี้ งานวิจัยยังเสนอองค์ความรู้ใหม่ในเชิงเครื่องมือ คือ การบูรณาการ คู่มือบริหารความเสี่ยงตามกรอบ ISO 37001 เข้ากับ แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้กระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาท้องถิ่นมีทั้งมาตรฐานเชิงเทคนิคและช่องทางตรวจสอบจากสาธารณะ คู่มือทำหน้าที่เป็นหลักเกณฑ์ในการระบุและประเมินความเสี่ยง ส่วนแพลตฟอร์มทำหน้าที่เปิดเผยข้อมูล รับฟังความคิดเห็น และสะท้อนสัญญาณความผิดปกติจากประชาชน เมื่อนำมาใช้ร่วมกันจึงก่อให้เกิดระบบตรวจสอบถ่วงดุลที่ครอบคลุมทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร งานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า การป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต้องเปลี่ยนจากแนวทางที่มุ่ง “ควบคุมโดยรัฐ” ไปสู่แนวทาง “กำกับร่วมโดยรัฐและสังคม” กล่าวคือ หน่วยงานรัฐยังคงมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานและดำเนินงานตามกฎหมาย ขณะที่ภาคประชาชนมีบทบาทในการตรวจสอบ ตั้งคำถาม เสนอข้อสังเกต และสะท้อนข้อมูลจากพื้นที่ การออกแบบกลไกในลักษณะนี้ช่วยสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน และทำให้ธรรมาภิบาลมิได้เป็นเพียงหลักการเชิงนโยบาย แต่เป็นกระบวนการปฏิบัติที่ตรวจสอบได้จริง กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยนี้ยืนยันว่า การบูรณาการมาตรฐานต่อต้านการทุจริต

Citation : ธนภัทร ปิจฉิมม, กันวิศา สุขพานิช, และ เต็มใจ มนต์โรสงศ์. (2569). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisru.2026.e296589>

เทคโนโลยีดิจิทัล และการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถพัฒนาเป็นกลไกใหม่ในการเสริมสร้างความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม หากคู่มือและแพลตฟอร์ม “มีส่วนร่วม” ถูกนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง ย่อมมีแนวโน้มก่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และต่อต้านการทุจริต อันจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นของประชาชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ควรสร้างระบบตรวจสอบหลายมิติ กล่าวคือ การจัดตั้งนโยบายและโครงสร้างการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจใช้รูปแบบของคณะกรรมการอิสระจากหน่วยงานภาครัฐอื่น เพื่อถ่วงดุลอำนาจและลดโอกาสการทุจริต
2. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบทุกขั้นตอน กล่าวคือ ประชาชนควรสามารถเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การร่างขอบเขตของงาน (TOR) ไปจนถึงการตรวจรับและส่งมอบงาน การเปิดพื้นที่เช่นนี้จะทำให้คุณภาพงานก่อสร้างสอดคล้องตามสัญญาและมาตรฐาน
3. ควรเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ กล่าวคือ หน่วยงานควรกำหนดนโยบายการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างและการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ผ่านเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้สังคมสามารถติดตาม ตรวจสอบ และรับรู้สถานะของโครงการได้
4. ควรปรับปรุงกฎหมายและบทลงโทษการทุจริต กล่าวคือ ควรมีการกำหนดโทษที่รุนแรงยิ่งขึ้นสำหรับผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และต้องมีการบังคับใช้อย่างเข้มงวด เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างที่สามารถป้องกันยับยั้งการกระทำผิดซ้ำในลักษณะดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2552). *แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- ธนภัทร ปัจฉิมม์ และคณะ. (2566). *การขับเคลื่อนธรรมาภิบาลภาคปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกลไกการจัดการต่อต้านการทุจริต: กรณีศึกษาการขอใบอนุญาตการก่อสร้างอาคารของเทศบาลนคร*. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- บวร ชมขุนศรี, และยุทธนา ประณีต. (2564). *การส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบและการตัดสินใจทางการเมืองตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม์*, 8(7), 132–142.
- ฉันทม จอนจบพทรง, และณธกร ธรรมบุญวิศ. (2562). *การแปลงรูปสู่ธุรกิจดิจิทัลก่อนถูกยุบสลาย*. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 11(2), 216–231.

- วุฒิชัย อินทรหอม. (2564). *ความสำคัญและความหมายของการมีส่วนร่วม*. สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2568, จาก https://www.chaibadan.go.th/news_detail.php
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2565). *สถิติการเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2568, จาก <https://www.nacc.go.th/category/2020011009304731/list>
- สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า. (2556). *คู่มือการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณสำหรับท้องถิ่น*. สถาบันพระปกเกล้า.
- Adam, I. (2024). *Transparency, accountability, and integrity of public procurement systems*. Transparency International Anti-Corruption Helpdesk.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural development participation: Concepts and measures for project design, implementation and evaluation*. Cornell University Press.
- Khorana, S., Caram, S., & Rana, N. P. (2024). Measuring public procurement transparency with an index: Exploring the role of e-GP systems and institutions. *Government Information Quarterly*, 41(3), Article 101952.
- Open Contracting Partnership. (2024). *Annual report 2024: Local partnerships for global impact*. Open Contracting Partnership.
- Open Government Partnership. (2024a). *Anti-corruption: Open contracting*. Open Gov Guide.
- Open Government Partnership. (2024b). *OGP local resources*. Open Government Partnership.
- Rysin, M., & Sukh, Y. (2024). Digital solutions as an effective approach to combat corruption in public procurement. *Democratic Governance*, 17(2), 18–29.
- Suardi, I., Rossieta, H., Djakman, C., & Diyanty, V. (2024). Procurement governance in reducing corruption in the Indonesian public sector: A mixed method approach. *Cogent Business & Management*, 11(1), Article 2393744.
- Transparency International. (2024). *Anti-corruption across the public procurement cycle*. Transparency International Anti-Corruption Helpdesk.
- World Bank. (2023). *Boosting transparency of procurement and building citizen trust by using open contracting tools*. World Bank.
- World Bank. (2024). *Strengthening transparency in public procurement through open standards and open contracting data*. World Bank.

Citation : ธนภัทร ปิจฉิมม, กันวิศา สุขพานิช, และ เต็มใจ มนต์โสงค์. (2569). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความโปร่งใส : โครงการก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 10(2), e296589. <https://doi.org/10.65205/jlgisru.2026.e296589>